

לבעל.

כי פליגי, בהעדפה שעל ידי הדחק [שדחקה את עצמה (8) כדי להעדיף (9)].

תנא קמא, סבר — הרי היא לבעלה.

ורבי עקיבא סבר — הרי היא לעצמה.

והבינה הגמרא, שמציאתה נחשבת כהעדפה

שלא על ידי הדחק. ואם כך קשה, מדוע סובר רבי עקיבא שהיא לעצמה! (10)

אמר רב פפא, מציאתה — כהעדפה שעל ידי הדחק דמי. כיון שרוב מציאות יש טורח למוצאן, כגון דגים שנשארו ביבשה, או צבי שבור (11). ולכן, אף מציאה תלויה ב**פלוגתא דרבי עקיבא ורבנן.**

8. הגאונים פרשו העדפה על ידי הדחק בשני אופנים — א. אם עבדה בזמן שבני אדם ישנים. ב. אם הרעיבה את עצמה, ולא בזבזה את כל המזונות שנתן לה בעלה.

9. כך פירש רש"י. ומשמע מדבריו, שבהעדפה שעל ידי הדחק ישנם שני תנאים — א. שתדחוק את עצמה. [כגון שתעבוד כלילה בזמן שבני אדם ישנים. ב. שתעשה יותר ממה שתקנו לה חכמים. [כמבואר לעיל סד ב, משקל חמש סלעים שתי ביהודה, שהם משקל עשר סלעים בגליל].

והעיר הגאון רבי עקיבא איגר — שלכאורה אין צורך שתעשה יותר ממה שתקנו לה חכמים, ודי בכך שעבדה בזמן שאינה חייבת לעבוד כדי שיחשב כהעדפה. אפילו אם לא הספיקה את כל השיעור הראוי לה.

10. והקשו התוספות, הלא יש לחלק בפשטות, שהרי לעיל אמרה הגמרא "השתא ומה העדפה דמעשה ידיה היא, [ושייך למימר שיהא שלו, דמעשה ידיה תחת מזונות. רש"י] אמר רבי עקיבא לעצמה, מציאתה [שאינה מעשה ידיה], לא כל שכן?!"

ומבואר, שיש יותר סיבה שהעדפה תהיה לבעל מאשר מציאה, ואם כן, אף כאן יש לומר, שאמנם בהעדפה שלא על ידי הדחק לכולי עלמא היא שייכת לבעל, אך במציאה יחלקו?

ומכח קושיא זו, בארו התוספות את מהלך הגמרא באופן שונה. יעויין שם.

ובשיטה מקובצת כתב לישב את דברי רש"י — שרק בהוה אמינא שלא נחלקו רק בהעדפה שעל ידי הדחק — אלא בכל העדפה — אזי יש עדיפות למציאה על העדפה.

והבאור בזה הוא, כיון שבהוה אמינא הבינה הגמרא שמחלוקת רבי עקיבא ורבנן היא האם השיעור שקצבו לה חכמים למעשה ידיה, בדוקא הוא. ואם הותירה — לעצמה. או שהשיעור הוא רק המינימום, אך בודאי שכל מה שתעשה שייך לבעלה.

ואם כן, ודאי שלפי רבי עקיבא, שהעדפה לעצמה, יש במציאה יותר סברה שתהא לעצמה, כיון שאינה מעשה ידים כהעדפה.

אך למסקנה, שנחלקו רק בהעדפה שעל ידי הדחק, ובהעדפה שלא על ידי הדחק לכולי עלמא היא של הבעל, אם כן, שורש המחלוקת תלוי בדחק ולא דחק, ומכיון שהבינה הגמרא שמציאה כהעדפה שלא על ידי הדחק, שפיר הוי לבעל.

11. כך פירש רש"י. ומשמע מדבריו, שאפילו מציאות שלא באו על ידי הדחק דינם כן, כיון שלא פלוג רבנן. ומכיון שרוב המציאות נמצאות על ידי הדחק, חשיבי כולהו כהעדפה שעל ידי הדחק.

אך הרא"ש כתב — שרק מציאות שנמצאו